



Aktuální ekonomická situace a obchodní možnosti v Rusku

8. 04. 2021

Štěpán Jílek

ředitel regionálního centra CzechTrade Rusko a SNS



EXPERT NA VÁŠ EXPORT

AKTUÁLNÍ epidemiologická situace v teritoriu



- Denní přírůstky nově nakažených COV 19 pod hranicí 9 tis. osob
- Probíhá dobrovolná vakcinace osob starších 18 let
- V RF již registrované 3 vakcíny Sputnik V, EpiVacCorona, CoviVak. K dnešnímu dni je proočkováno 7,6 mil. osob / 4,7 mil. oběma dávkami
- Momentálně se v Rusku může naočkovat každý občan RF nebo cizinec, registrovaný na území RF (v příslušném regionu)
- Hranice pro turisty a zahraniční obchodní zástupce zůstávají nadále uzavřeny, výjimky tvoří VKS a odborný technický personál – zvláštní povolení
- Pohyb osob uvnitř RF bez omezení
- Zavádění / rušení protipandemických opatření již v gesci jednotlivých regionů RF
- Konání hromadných akcí, návštěva divadel, kin atd. s podmínkou max. 50% obsazenosti
- Přímé letecké spojení Praha – Moskva (6 letů týdně)
- Povinné PCR testy před odletem a po příletu do země

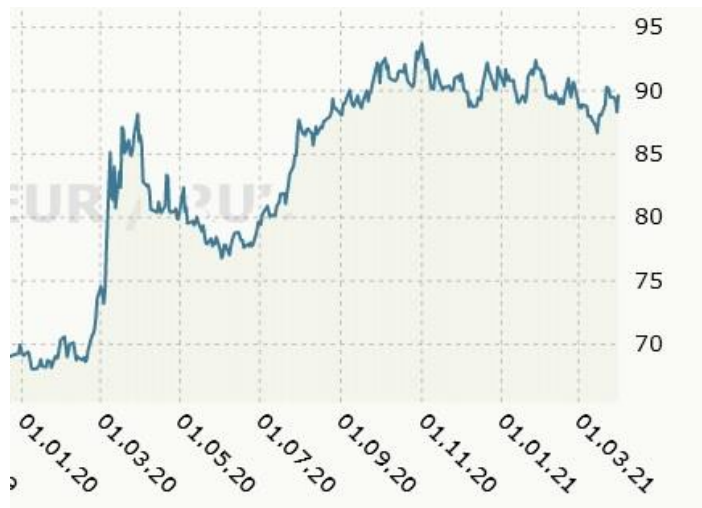
REKAPITULACE KLÍČOVÝCH MOMENTŮ



- **Pracujeme ve složitém geopolitickém prostředí** – situace se neklidí, naopak, klid a stabilitu vystřídal strach, nepředvídatelnost atd.
- **Všem už chybí osobní kontakt**, v těchto zemích nadmíru důležitý
- Naše regionální centrum je hodně složité, problémové vztahy mezi jednotlivými zeměmi RU-UA-BY, AZ-ARM-RU
- **Diametrálně rozlišné ekonomiky** KAZ, AZ, GEO, UA – ekonomiky poměrně hodně závislé na importu a naopak RU ekonomika se stále více uzavírá a stává nezávislou
- **Firmy se bojí investovat**, nepředvídatelnost příštích měsícůroků
- **Velké projekty financované zahraničními bankami** – min. zájem vzhledem k vývoji kurzu RUB
- **HDP podržely především velké průmyslové holdingy**, MSP podržel stát (stát MSP odpustí dluhy za cca 2,5 bil. RUB)
- **Propad HDP Eurasijské ekonomické unie (EAEU)** v roce 2020 činil 3,5 %.
- **Finanční prostředky „Fondu národního blahobytu“** k 1.03.2021 činí 128,06 mld. USD; (13 552,05 mld. RUB, 11,7 % k HDP Ruska)
- **Obrovský propad místních měn**

VÝVOJ KURZŮ MÍSTNÍCH MĚN ZEMÍ RC v období 2020 – 1Q 2021

Vývoj kurzu EUR/RUB, ČNB



Propad oproti EUR
(01.02.2020-01.04.2021)

RUB: -27,71 %

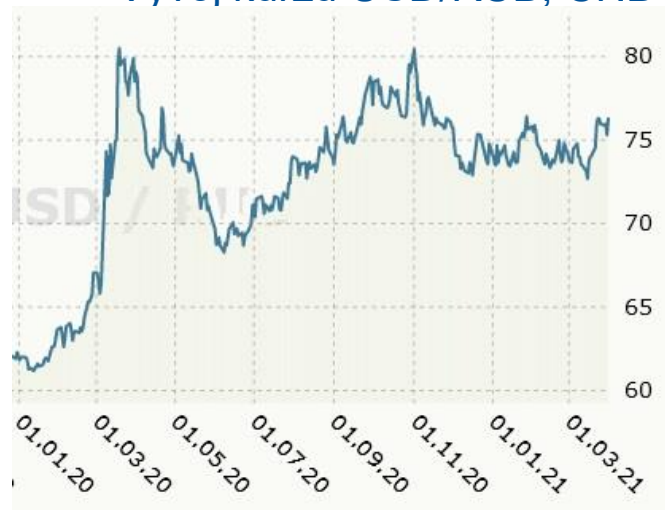
KZT: -19,21 %

UAH: -19,32 %

AZN: -4,97 %

GEL: -20,63 %

Vývoj kurzu USD/RUB, ČNB



Propad oproti USD
(01.02.2020-01.04.2021)

RUB: -15,45 %

KZT: -12,11 %

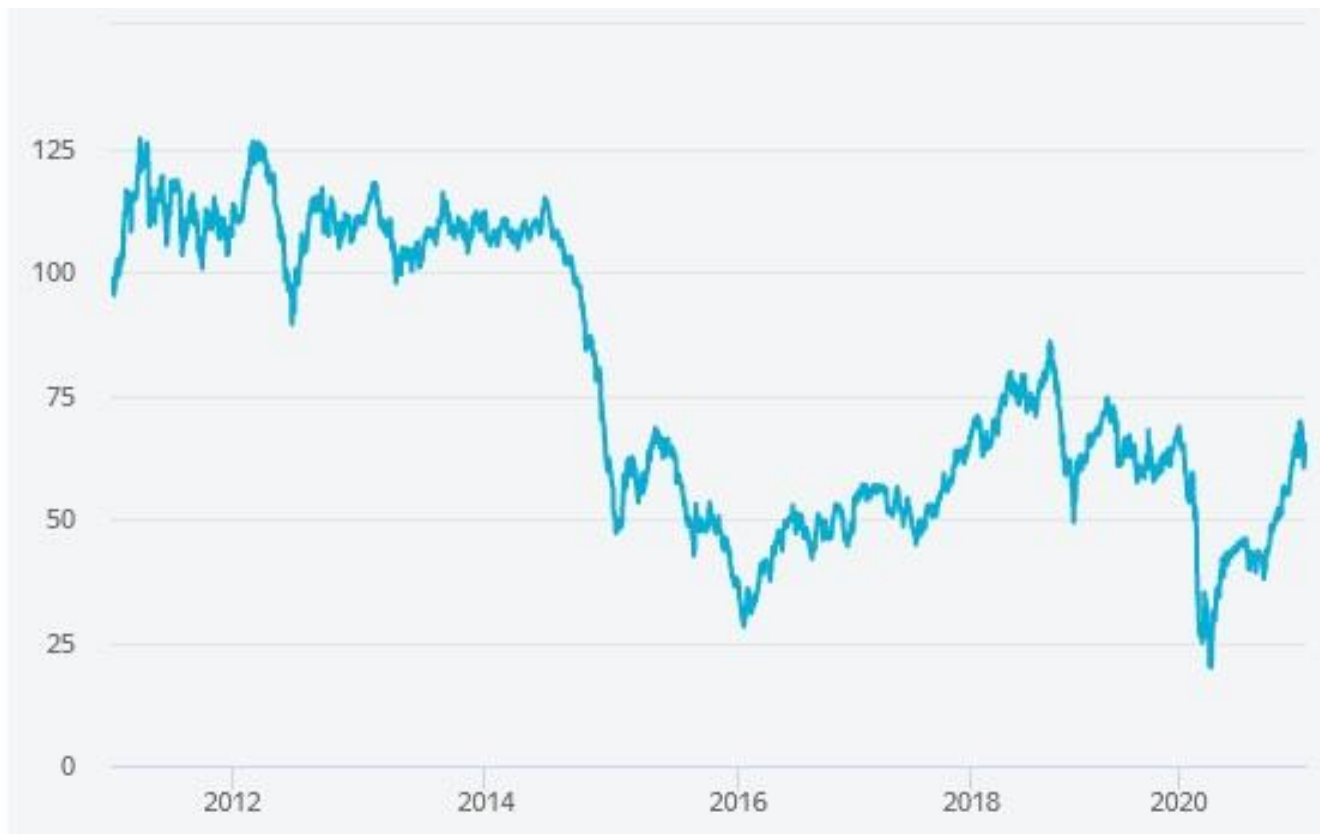
UAH: -10,85 %

AZN: 0 %

GEL: -18,95 %

CENY ROPY: 2011-2021

(USD/barel) -



Max – 126,85 USD (12.04.2011)

Min – 19,93 USD (27.04.2020)

V dnešních dnech má větší vliv na směnný kurz RUB geopolitická situace v regionu než cena ropy

MAKROEKONOMICKÁ DATA 2019-2020

MAKRODATA RC	RU		UA		KAZ		AZE		GEO	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
INFLACE %	3,1	4,9	4,1	5	6,7	7	2,6	2,8	4,8	2,4
HDP %	1,3	-3,1	3,2	-4,4	-0,8	-2,6	2,2	-4,3	5,1	-6,1
Průmyslová výroba %	2,4	-2,9	-1,8	-5,2	6,9	-2,9	2,1	-5	9,4	2,1
Nezaměstnanost %	4,6	5,9	8,6	10,1	4,8	4,9	4,8	7,1	12	18,5

ČESKÝ EXPORT DO RUSKÉ FEDERACE V LETECH 2014-2020

Období	Stat. hodnota USD(tis.)	Stat. hodnota USD (%)
2014	5 459 616	91,9
2015	3 202 681	58,7
2016	3 078 301	96,1
2017	3 539 595	115,0
2018	4 125 171	116,5
2019	4 304 267	104,3
2020	4 281 177	99,5

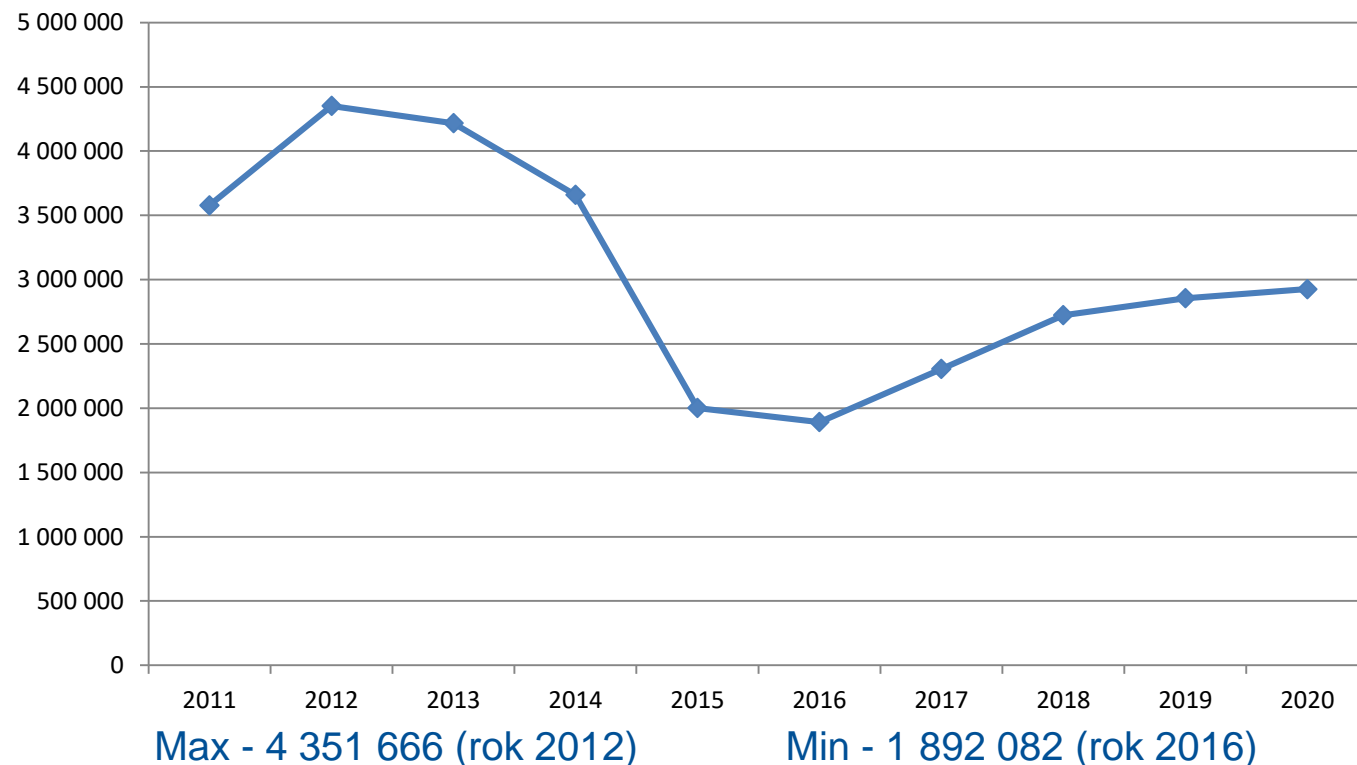
V roce 2020 Rusko bylo pro Českou republiku:

- ⊙ 12. v pořadí objemu exportu z ČR
- ⊙ 13. v pořadí objemu importu do ČR
- ⊙ 13. v pořadí obratu mezistátního obchodu
- ⊙ RF byla v roce 2020 v hodnotě českého exportu mimo země EU na třetím místě (po GB a USA).

*Dle údajů Českého statistického úřadu.

VÝVOZ Z ČESKÉ REPUBLIKY DO RF, ZAMĚŘENÝ NA SKUPINU SITC 7 (stroje a dopravní zařízení)*

Stat. hodnota USD(tis.)



V roce 2020 export skupiny SITC 7 „Stroje a dopravní zařízení“ z ČR do RF činil 2 926 076 tis. USD, pak export položky „Díly a příslušenství vozidel motorových“ činil 907 674 tis. USD

*Dle údajů Českého statistického úřadu.

HLEDÍME DO BUDOUCNOSTI

- Aktuální statistické údaje o ruské ekonomice nenapovídají o žádném negativním vývoji, který by byl alarmující, **největším problémem je geopolitická nestabilita**
- **Zítřejší Rusko bude pro kapitálově silné firmy s prokazatelným inovativním potenciálem**
- **Ruská ekonomika se v některých oblastech postupně uzavírá** – firmy musí hledat jiné možnosti a bohužel v některých případech i jiné trhy
- Trendem budoucí spolupráce s Ruskem je očividně **vyšší forma spolupráce než pouhý „export“**, firmy by se měly více zaměřit na **kooperaci, lokalizaci**.
- **Lokalizace** - v mnohých případech je pro české firmy tato cesta jedinou možností, aby se tak dostaly k zajímavým státním zakázkám/tendrům, kde je jasná **preferenci lokálních subjektů**.
- **Náhrada dovozu** - max. snaha o domácí výrobu, která přináší řadu efektů např. zvýšení zaměstnanosti, zvýšení konkurenceschopnosti, ekonomii devizových prostředků

HLEDÍME DO BUDOUCNOSTI



- ⊙ **Rusové nepočítají s brzkým zrušením sankcí** – „už se s nimi naučili žít“
- ⊙ **Zavedení sankcí naopak pomohlo vyřešit některé letité problémy** – potravinářský a zemědělský sektor – potravinová bezpečnost
- ⊙ **Sankce, restriktce** zavedené vůči Rusku především v oblasti přesného strojírenství a energetiky nás nutí hledat nová „témata a výzvy“.
- ⊙ **Silná vazba na státy jihovýchodní Asie**, do značné míry nahradila problémový import z Evropy
- ⊙ **Rusko se stále výrazněji orientuje na domácí spotřebu**, podobná tendence i u dalších velkých států (USA, Čína...)
- ⊙ **Firmy využívají výrobu v Rusku k exportu do třetích zemí** především pak v rámci Euroasijské celní Unie ([Bělorusko](#), [Kazachstán](#), Arménie a [Kyrgyzstán](#)). Jednotný celní prostor, certifikace atd.

HLEDÍME DO BUDOUCNOSTI



- ⊙ **Přechod od Off line k On-line obchodu** – za poslední rok nárůst 40%, vytvoření 100 tis. nových pracovních míst
- ⊙ Momentálně je **bezcelní limit** pro online objednávky ze zahraničí **200 EUR**, původně se plánovalo, že od 1.07.2020 bezcelní limit bude snížen na 100 EUR, od 1.01.2022 pak na 20 EUR, z důvodu pandemie byla tyto plány pozastaveny.
- ⊙ Bezpochyby zajímavou a perspektivní oblastí je **sektor služeb** (obchod, bankovní služby, pojišťovnictví, turistika, hoteliérství, pohostinství atd.)
- ⊙ **V Rusku se výrazně mění životní styl**, lidé chtějí ještě více sportovat, cestovat jíst zdravou stravu, atd. **Pandemie výrazně napomohla rozvoji domácí turistiky**, státní dotace ve formě vratky 20% hodnoty voucheru.
- ⊙ **Připravují se nové nejen regionální projekty, ale i globálního charakteru** např. v poslední době hodně diskutované téma osvojení Arktidy (nejen z hlediska těžby surovin, ale i severního mořského dopravního koridoru) z nichž některé by mohly být pro naše firmy určitě zajímavé - kde by bylo možné najít uplatnění v rámci např. **subdodávek**.

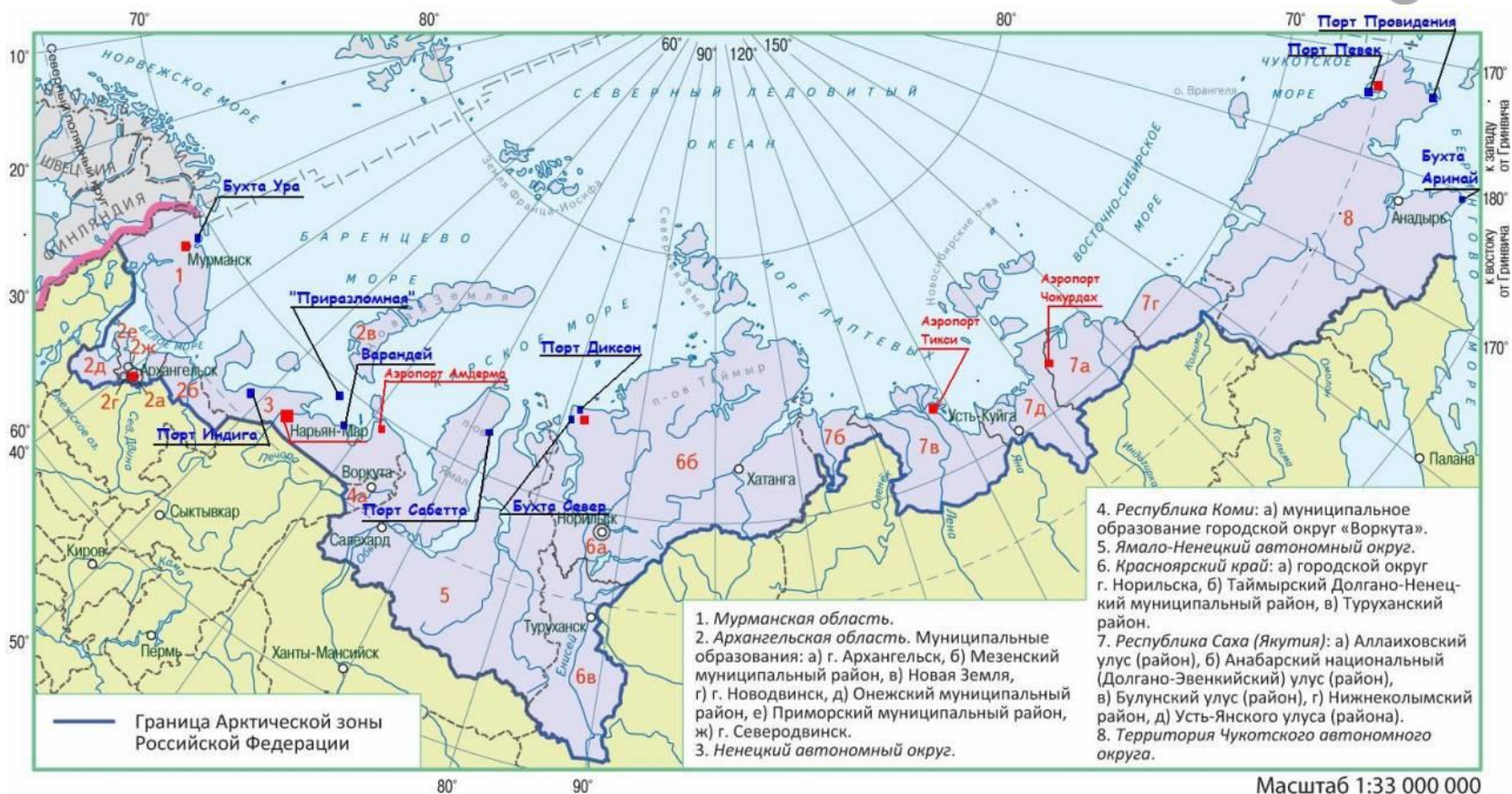
PROJEKT „SEVERNÍ MOŘSKÝ KORIDOR“



⦿ Základní charakteristiky projektu:

- Délka SMK je 13 500 km (doba cesty je 10,5 dny).
- V roce 2020 po SMK bylo přepraveno 32,97 mil. tun nákladů.
- Dle plánu, v roce 2024 objem přepravy nákladů dosáhne 60-80 mil. tun, v roce 2035 pak 160 mil. tun.
- Plánovaný objem investic do rozvoje SMK do roku 2024 činí 735 mld. rublů (přes 8 mld. EUR).
- V období 2022-2026 budou postaveny 4 atomové ledoborce a několik desítek dalších lodí zabezpečující provoz SMK
- V prosinci 2027 bude uveden do provozu ledoborec „Lídr“, který dokáže prolomit led o tloušťce 4 m. Do roku 2032 budou postaveny další dva identické ledoborce.
- **Modernizace a výstavba přístavů:** murmanský, archangelský přístav, přístav Sabetta, výstavba terminálu v přístavu Dikson a další (viz obrázek níže).
- **Souběžný rozvoj dopravní infrastruktury:** modernizace 8 arktických letišť, rozvoj železniční sítě.

ПРОЕКТ „СЕВЕРНИЙ МОРСКОЙ КОРИДОР“



NÁRODNÍ PROJEKTY RF 2019-2024

<https://национальныепроекты.рф/>



- ⊙ „**Lidský kapitál**“ (Zdravotnictví, rozpočet 1725,8 mld. RUB; Vzdělání, rozpočet 784,5 mld. RUB; Demografie, rozpočet 3105,2 mld. RUB; Kultura, rozpočet 113,5 mld. RUB).
- ⊙ „**Komfortní prostředí pro život**“ (Bezpečné a kvalitní komunikace, rozpočet 4779,7 mld. RUB; Bydlení a městské prostředí, rozpočet 1066,2 mld. RUB; Ekologie, rozpočet 4041,0 mld. RUB).
- ⊙ „**Ekonomický růst**“ (Věda, rozpočet 636,0 mld. RUB; Malé a střední podnikání a podpora individuální podnikatelské iniciativy, rozpočet 481,5 mld. RUB; Digitální ekonomika, rozpočet 1634,9 mld. RUB); Produktivita práce a podpora zaměstnanosti, rozpočet 52,1 mld. RUB; Mezinárodní kooperace a export, rozpočet 956,8 mld. RUB; Komplexní plán modernizace a rozšíření magistralní infrastruktury, rozpočet 6348,1 mld. RUB).
- ⊙ **Informace o výhercích jednotlivých tendrů:** <https://spending.gov.ru/np/>

PERSPEKTIVNÍ PRŮMYSLOVÁ ODVĚTVÍ

Ekologie - Utilizace odpadů



- ⦿ Státní strategie rozvoje zpracování a utilizace odpadů do roku 2030
- ⦿ Národní projekt „Ekologie“ (11 federálních projektů)
- ⦿ Pověřený řízením „Ruský ekologický operátor“ - <https://reo.ru/>
- ⦿ Výstavba 25 závodů zpracovávajících odpad za 1,3 bil. RUB (první etapa: Soči, Moskevská obl.; druhá etapa Petrohrad, Jekatěrinburg a další regiony RF).
- ⦿ Probíhá výstavba 4 závodů na zpracování odpadu v Moskevské oblasti a jednoho v Kazani
- ⦿ Zapojení českých firem v rámci subdodávek.
- ⦿ Pozvání na profilovou akci WASMA (březen 2022) – akce ZK Moskva
<https://www.wasma.ru/ru-RU/>

PERSPEKTIVNÍ PRŮMYSLOVÁ ODVĚTVÍ

Energetika – výstavba a rekonstrukce generujících kapacit



⊙ Klasická energetika

- plánované rekonstrukce tepláren (TEC)
- jen u TEC se jedná o sumární výkon 41GW
- termín: 2022 – 2031
- odhadované investice 1,9 bil. RUB
- schválený seznam TEC pro rekonstrukci pro I. etapu (uvedení do provozu do roku 2026) je k nalezení zde:
<http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001202102090027?index=0&rangeSize=1>

Projekty Ruska v oblasti nejen klasické ale i jaderné energetiky ve třetích zemích (35 bloků ve 12 zemích).

PERSPEKTIVNÍ PRŮMYSLOVÁ ODVĚTVÍ

Energetika



⊙ Obnovitelné zdroje energie

- malé vodní elektrárny – značný potenciál na severozápadě RF, hlavně v oblastech Archangelská, Murmanská, Kalinigradu, Karélie
- větrné elektrárny – v Krasnodarském kraji
 - Dceřinná společnost státní korporace „Rosatom“ plánuje do konce roku 2024 postavit v Krasnodarském kraji větrné elektrárny o výkonu 192 MW za 12,5 mld. RUB.*
 - V roce 2020 byl uveden do provozu největší větrný park v RF – Kočubeevskaja (Stavropolský kraj), o výkonu 210 MW.*
 - probíhá výstavba solárního parku v Uljanovské oblasti, realizace do r. 2022, investice 22 mil. EUR*
- *Vzhledem k budování nových generujících kapacit vzniká potřeba v nových transformačních stanicích k vyvedení výkonu do sítě, odhadované subdodávky cca 12 mld. RUB*

PERSPEKTIVNÍ PRŮMYSLOVÁ ODVĚTVÍ

Zemědělství, potravinářský sektor



⊙ Technologie pro zemědělství a potravinářství

- v Kaliningradské, Moskevské a Orlovské oblasti plánuje agroholding Miratorg investovat do svých nových projektů cca 19 mld. RUB. Miratorg patří k největším ruským zemědělským firmám.
- výstavba velkých zpracovatelských a logistických center v hlavních zemědělských regionech RF. Např. v Tverské oblasti postaví obří skleníkový komplex za 165 mil. RUB, ve Voroněžské oblasti závod na šokové zmrazení zeleniny.
- Nestlé Rusko investuje 38 mil. EUR do výstavby závodu na výrobu dětské výživy ve Vologodské oblasti.

ZVLÁŠTNÍ EKONOMICKÉ ZÓNY

<http://www.russez.ru/>



- ⊙ **V Rusku existují 4 druhy ZEZ:** průmyslové, inovační, přístavní a turistické
- ⊙ **Hlavní výhody a zvýhodnění rezidentů průmyslových ZEZ**
 - Majetková daň – 0% (obecně v RF 2,2%)
 - Pozemková daň – 0% (obecně v RF 1,5%)
 - Daň za používání motorových vozidel – 0 RUB (dle objemu motoru)
 - Snížená daň ze zisku do 2 - 15,5% (obecně v RF 20%)
 - Bezcelní zóna: na výrobky a materiály dovezené do ZEZ ze zahraničí se nevztahuje DPH ani CLO, u zboží, které je vyváženo ze ZEZ do zahraničí se žádné daně ani vývozní CLO rovněž neplatí
 - Daňové prázdny trvají od 5 do 10 let
 - Investoři mají právo výkupu pozemků za nižší ceny
 - Investoři mají právo použít zrychlenou amortizaci
 - Pohodlný režim administrativních úkonů „jedno okno“

ZVLÁŠTNÍ EKONOMICKÉ ZÓNY

<http://www.russez.ru/>



- ⊙ **16 ZEZ průmyslového typu** : Lipeck, Alabuga - Tatarstán, Moglino - Pskovská oblast, Togliati, Kaluga, Stupino – Moskevská oblast, Uzlovaya – Tulská oblast, Titanová dolina – Sverdlovská oblast, Lotos – Astrachaňská oblast, Orel – Orlovská oblast, Centr – Voroněžská oblast, Kulibin – Nižegorodská oblast, Kašira – Moskevská oblast, Groznyj – Čečensko, Alka – Baškirsko, Dobrograd 1 – Vladimírská oblast
- ⊙ **Rezident ZEZ musí splňovat následující podmínky:**
 - firma musí být zaregistrována v místě, kde je registrována ZEZ
 - musí se jednat o výrobní společnost, která svým zaměřením zapadá do profilu ZEZ
 - minimální investice ve výši 120 mil. RUB (40 mil. RUB musí být proinvestovány do 3 let po podepsání nájemní smlouvy v ZEZ)

Pozn.: jedná se o podmínky dané federálním zákonem č. 116 „O zvláštních ekonomických zónách“

PŘIPRAVOVANÉ AKTIVITY ZK MOSKVA 2021



- Účast na mezinárodním veletrhu **NěftěGaz** – ropa, plyn, T: 26.- 29.04.2021, Moskva
- Podnikatelská minimise a účast firem na veletrhu **PIVO SOCHI** – pivovarnictví, 2021, T: 18.- 21.05.2021, Soči
- Účast na mezinárodním veletrhu **InterLight Russia** – elektro, „chytrý dům“, T: 13.- 16.09.2021, Moskva
- Účast na mezinárodním veletrhu **OreExpo** – lovecké a sportovní zbraně, volný čas, T: 14.-17.10.2021, Moskva
- Prezentace firem na veletrhu **METALEXPO** – metalurgie, T: 9.- 12.11.2021
- Účast na mezinárodním veletrhu **Metalloobrabotka, Svarka** – metalurgie, T: 1.- 3.12.2021, Kazaň
- Účast na mezinárodním veletrhu **Zdravoochranenie** – zdravotnictví, T: 6.- 10.12.2021, Moskva

Nemožnost příjezdu - ZK Moskva nabízí firmám zastupování na těchto akcích.

Společné projekty ZK Moskva a ZU Moskva:

- On-line “Akviziční dny – strojírenství“, (květen 2021)
- PROPED „České dny v Nižním Novgorodě“, T: 2.- 3.06.2021, Nižní Novgorod

ASISTENČNÍ SLUŽBY ZK CT MOSKVA



- Vyhledání obchodních partnerů + oslovení + ověření zájmu o spolupráci
- Sjednání a příprava obchodních schůzek
- Průzkum trhu
- Zjištění dovozních podmínek
- Organizace individuálních i skupinových prezentací (ve spolupráci se ZU Moskva a Českým domem)
- Veletrhy, výstavy (nepřítomnost zástupců firem v teritoriu – asistenční služby ZK)
- Pomoc při založení firmy
- Asistenční služby (tlumočení, doprovod na jednání, atd.)
- Dlouhodobá exportní asistence – možnost využití zázemí ZK

Partneři v teritoriu



🎯 Zastupitelský úřad ČR v Moskvě

Obchodní Úsek

E-mail: Commerce_Moscow@mzv.cz

<https://www.mzv.cz/moscow>



🎯 Český dům Moskva

Recepce

E-mail: recepce@czech.cz

<https://czechhousemoscow.cz/>



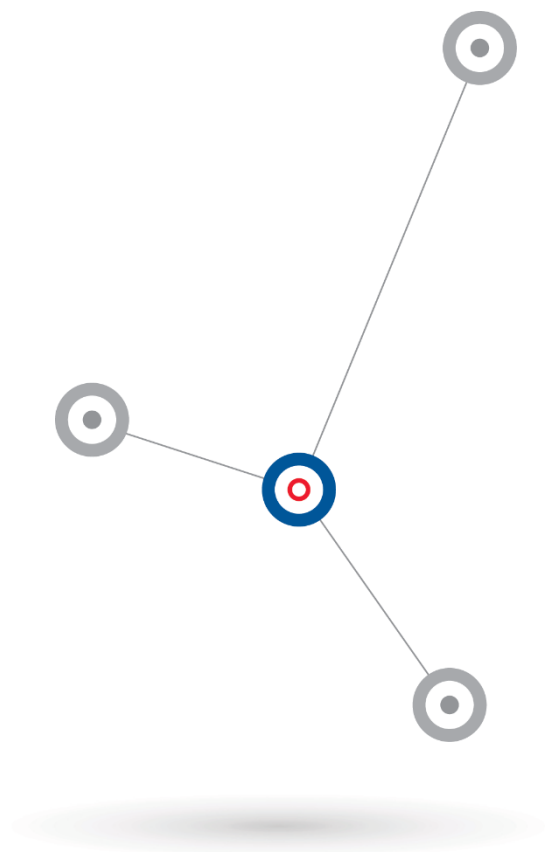
ZAJÍMAVÉ ODKAZY

- ◉ <http://www.gost.ru>
- ◉ <http://www.tks.ru>
- ◉ <http://www.gov.ru>
- ◉ <http://www.tpprf.ru>
- ◉ <http://www.yandex.ru>
- ◉ <https://mail.ru/>
- ◉ <http://www.rbc.ru>
- ◉ <http://www.gks.ru>
- ◉ <https://investmoscow.ru/>
- ◉ <http://www.gostorgi.ru>
- ◉ <http://www.statetenders.ru/>
- ◉ <http://zakupki.gov.ru>
- ◉ <http://www.exponet.ru>

Certifikace výrobků
Celní problematika
Server státní správy RF
Hospodářská komora Ruska
Populární vyhledávače

Ekonomické zpravodajství
Statistické údaje
Investiční možnosti v Moskvě
Informace o tendrech

Seznam výstav a veletrhů



Česká agentura na podporu obchodu CzechTrade

Štěpán Jílek
ředitel regionálního centra CzechTrade
Rusko a SNS
3-ya Tverskaya-Yamskaya 36/40, 125 047
Moscow, Russia

Tel.: +7 499 9787642

Mob.: +7 905 7085999

E-mail: moscow@czechtrade.cz

www.czechtrade.cz / czechtrade.ru